Sygn. akt **OS 17/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Bożena Bielecka**
Sędziowie: **r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio - sprawozdawca**
r.pr. Ewa Piórecka

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. - od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt (…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt (…)o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Bożena Bielecka r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio r.pr. Ewa Piórecka

OS 17/22

Uzasadnienie

Dnia (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (**dalej w skrócie: „OIRP w Lublinie”**) wpłynęła skarga (…), w której Skarżący podniósł wobec Radcy prawnego (…)zarzut dotyczący zachowania Radcy prawnego, który w dniu (…)r. w siedzibie rady (…) „rzucił się” na Skarżącego i go popchnął, w wyniku czego Skarżący upadł na krzesła. W skardze wskazano osoby, które były świadkami opisanego zdarzenia.

Na skutek skargi Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie podjął czynności wyjaśniające wzywając Radcę prawnego do złożenia wyjaśnień pismem z dnia (…)r. W dniu (…)r. do siedziby OIRP w Lublinie wpłynęło pismo Radcy prawnego (…)zawierające jego wniosek o wyznaczenie dodatkowego terminu na złożenie wyjaśnień ze względu na zły stan zdrowia wywołany przebytą chorobą COVID-19, który udokumentowano załączonymi zaświadczeniami lekarskimi. Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie pismem z dnia (…)r. wezwał Radcę prawnego (…)do pisemnego ustosunkowania się do treści skargi w dodatkowym terminie do dnia (…)r.

W dniu (…)r. Radca prawny (…)złożył wniosek o skreślenie go z listy radców prawnych OIRP w Lublinie.

Na posiedzeniu w (…)r. Rada OIRP w Lublinie podjęła Uchwałę (…)o skreśleniu (…) z listy radców prawnych na jego wniosek. Uchwała weszła w życie z dniem jej podjęcia z mocą obowiązującą od dnia (…)r. oraz stała się prawomocna w dniu (…)r.

Dnia (…)r. Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie Patrycja Kozłowska-Kalisz wydała postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, uznając, że prawomocne skreślenie z listy radców prawnych OIRP w Lublinie stanowi okoliczność wyłączającą ściganie dyscyplinarne (…). Odpowiedzialności dyscyplinarnej i orzecznictwu dyscyplinarnemu organów samorządu zawodowego radców prawnych podlegają bowiem wyłącznie osoby wpisane na listę radców prawnych. Postanowienie zostało doręczone Skarżącemu w dniu (…) r.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez (…)zażaleniem datowanym na dzień (…)r. (wpłynęło w dniu (…)r.). W zażaleniu podniesiono następujące zarzuty:

- zaniechania przeprowadzenia w ramach postępowania wyjaśniającego określonych czynności (przesłuchania świadków zdarzenia z dnia (…)r., odebrania wyjaśnień od radcy prawnego), co

według Skarżącego miało istotne znaczenie dla ustalenia okoliczności potwierdzających popełnienie deliktu dyscyplinarnego;

- zaniechania przeprowadzenia kompleksowego postępowania wyjaśniającego, co według Skarżącego uzasadnia twierdzenie o braku podstaw do odmowy wszczęcia dochodzenia;

- błędną analizę dowodów i ocenę materiału dowodowego oraz zaniechanie odniesienia się do zarzutów podniesionych przez Skarżącego;

- zaniechanie powiadomienia Skarżącego o prowadzonych czynnościach wyjaśniających i wynikających z nich ustaleniach;

- naruszenie interesu Skarżącego poprzez zaniechanie poinformowania Rady OIRP w Lublinie o prowadzonych czynnościach wyjaśniających w sprawie skargi na radcę prawnego, co w konsekwencji skutkowało brakiem zastosowania art. 30 ust. 1 ustawy o radcach prawnych przez Radę OIRP w Lublinie przy rozpoznawaniu wniosku Radcy prawnego (…)o skreślenie z listy radców prawnych;

- błędne zastosowanie art. 17 §1 pkt 11 kpk.

Jednocześnie pismem z dnia (…)r. (…)złożył wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego zakończonego podjęciem uchwały nr (…) Rady OIRP w Lublinie z dnia (…) r. o skreśleniu radcy prawnego (…)z listy radców prawnych. W uzasadnieniu wniosku Skarżący powołał się na dyspozycję art. 30 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym w przypadku, gdy przeciwko radcy prawnemu toczy się postępowanie dyscyplinarne, do czasu zakończenia takiego postępowania rada okręgowej izby radców prawnych może odmówić skreślenia z listy radców prawnych oraz argumentował, że w dacie podjęcia wspomnianej uchwały wobec Radcy prawnego (…) toczyło się postępowanie dyscyplinarne – prowadzone były czynności wyjaśniające.

W związku z wnioskiem Skarżącego o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie uchwały Nr (…)Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r. - skreślającej z listy radców prawnych Pana (…), Rada OIRP w Lublinie w dniu (…)r. podjęła uchwałę Nr (…)w sprawie odmowy wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej decyzją ostateczną uchwałą Nr (…)Uchwała weszła w życie z dnie podjęcia.

W uzasadnieniu swojej decyzji Rada OIRP w Lublinie stwierdziła, że (…)nie jest stroną postępowania w sprawie o skreślenie z listy radców prawnych z listy radców prawnych, dlatego odmówiła wznowienia postępowania w tej sprawie na jego wniosek.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie zważył co następuje:

Postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie jest poprawne pod względem formalnym i merytorycznym i dlatego należało utrzymać je w mocy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, lecz zarazem dostrzega potrzebę jej rozszerzenia ze względu na treść zarzutów sformułowanych w zażaleniu z dnia (…)r.

Zarzut zaniechania przeprowadzenia w ramach postępowania wyjaśniającego określonych czynności (przesłuchania świadków zdarzenia z dnia (…)r., odebrania wyjaśnień od radcy prawnego) oraz zarzut zaniechania przeprowadzenia kompleksowego postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Dyscyplinarnego należy uznać za nietrafne. Rzecznik Dyscyplinarny Patrycja Kozłowska-Kalisz przystąpiła do czynności wyjaśniających niezwłocznie po wniesieniu skargi z dnia (…)r. W dniu (…)r. skierowała do Radcy prawnego (…)pismo wzywające do złożenia wyjaśnień. Nie miała powodu negatywnie ustosunkować się do wniosku Radcy prawnego o wyznaczenie dodatkowego terminu ((…)r.) do złożenia wyjaśnień ze względu na zły stan zdrowia, skoro fakt ten został udokumentowany zaświadczeniami lekarskimi. Przed upływem tego terminu została jednak podjęta uchwała nr (…)Rady OIRP w Lublinie z dnia (…)r. o skreśleniu radcy prawnego (…)z listy radców prawnych, co sprawiło, że dalsze dokonywanie czynności wyjaśniających stało się bezprzedmiotowe, a nawet sprzeczne z prawem, bowiem nie można prowadzić postępowania zmierzającego do pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej osoby, która nie jest już radcą prawnym. Tym samym również zarzut błędnego zastosowania art. 17 §1 pkt 11 kpk uznać należy za chybiony.

W odniesieniu do zarzutu błędnej analizy dowodów i oceny materiału dowodowego oraz zaniechania odniesienia się przez Rzecznika Dyscyplinarnego do zarzutów podniesionych przez Skarżącego należy zauważyć, że jedyną podstawą odmowy wszczęcia dochodzenia wobec Radcy prawnego (…)było to, że został on skreślony z listy radców prawnych OIRP w Lublinie. Rzecznik Dyscyplinarny nie analizował dowodów, ani ich nie oceniał, ponieważ nie zostały one w ogóle w postępowaniu przeprowadzone. Nie odniósł się w uzasadnieniu

zaskarżonego postanowienia do zarzutów Skarżącego sformułowanych w skardze z dnia (…)r., ponieważ nie miały one znaczenia wobec faktu skreślenia Radcy prawnego z listy.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie można skutecznie stawiać zarzutu zaniechania powiadomienia Skarżącego o prowadzonych czynnościach wyjaśniających i wynikających z nich ustaleniach, ponieważ żaden przepis nie wprowadza takiego obowiązku w stosunku do organów postępowania dyscyplinarnego. Skarżący mógł uzyskać wgląd do akt sprawy, gdyby wystąpił ze stosownym wnioskiem, czego jednak nie uczynił.

Podnoszony w zażaleniu zarzut naruszenia interesu Skarżącego poprzez zaniechanie poinformowania Rady OIRP w Lublinie o prowadzonych czynnościach wyjaśniających w sprawie skargi na radcę prawnego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał za gołosłowny i nie poparty jakimikolwiek dowodami. Skarżący wydaje się bezpodstawnie zakładać, że wyłączną przyczyną uwzględnienia przez Radę wniosku radcy prawnego o skreślenie z listy radców prawnych był brak wiedzy o czynnościach wyjaśniających prowadzonych przez Rzecznika Dyscyplinarnego. A przecież cytowany przez Skarżącego art. 30 ustawy o radcach prawnych stanowi, że w przypadku, jeżeli przeciwko radcy prawnemu toczy się postępowanie dyscyplinarne, to rada okręgowej izby radców prawnych nie musi, lecz może odmówić skreślenia z listy radców prawnych. Ponadto czynności wyjaśniające w świetle art. 67^2 ustawy o radcach prawnych nie są dokonywane w ramach postępowania dyscyplinarnego (przepis ten stanowi, że postępowanie dyscyplinarne obejmuje dochodzenie, postępowanie przed sądem dyscyplinarnym oraz postępowanie wykonawcze).

Reasumując powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 1 października 2004 r., SDI 5/04, w którym Sąd ten stwierdził, że ocena czy zachodzą okoliczności przemawiające za nieskreślaniem radcy prawnego z listy radców w tym celu, aby zachować jurysdykcję dyscyplinarną organu korporacyjnego, może być dokonywana w postępowaniu toczącym się w trybie art. 29 i art. 30 ustawy o radcach prawnych, nie zaś w postępowaniu dyscyplinarnym. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają jedynie radcowie prawni i aplikanci radcowscy. Jest to naturalną konsekwencją założenia, że organy o charakterze korporacyjnym, jakimi są okręgowy i wyższy sąd dyscyplinarny, nie mogą orzekać w sprawach podmiotów niebędących członkami korporacji. Nie może być zatem pociągnięta do odpowiedzialności dyscyplinarnej przed wskazanymi wyżej organami korporacyjnymi samorządu radcowskiego osoba skreślona z listy radców prawnych (por. Z. Klatka: Ustawa o radcach prawnych. Komentarz, Warszawa 1999, s. 356).

Tym samym ani Rzecznik Dyscyplinarny, ani Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie mogą prowadzić postępowania dyscyplinarnego w stosunku do osoby skreślonej z listy radców prawnych, co ostatecznie przesądza o konieczności utrzymania w mocy postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia przeciwko (…).

W związku powyższym należało orzec jak we wstępie.

Przewodniczący:	Członkowie:	
……..…….	……	……
r.pr. Bożena Bielecka	r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio	r.pr. Ewa Piórecka

Pouczenie: Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje na niego środek odwoławczy - art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1166).